

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De President van de Algemene Rekenkamer
Mevrouw drs. S.J. Stuiveling
Postbus 20015
2500 EE Den Haag

**Directie Inspectie der
Rijksfinanciën**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
IRF/2012/0744M

Datum **30 NOV 2012**
Betreft Verzoek aan de Algemene Rekenkamer

Geachte mevrouw Stuiveling,

Het kabinet heeft in het regeerakkoord het voornemen om eind 2013 een beslissing te nemen over de vervanging van de F-16. Die besluitvorming zal zorgvuldig moeten plaatsvinden. Het gaat daarbij niet alleen om (het inpassen van) de jachtvliegtuigen zelf, maar om een visie op de krijgsmacht van de toekomst waarin – passend binnen het beschikbare budget – aandacht is voor verplichtingen die Nederland in NAVO-verband wil aangaan. En een krijgsmacht die in internationaal verband in staat is een bijdrage te leveren aan crisisbeheersingsoperaties. De komende maanden zal worden gewerkt aan de genoemde visie op de krijgsmacht. Ik hecht aan een financieel goed onderbouwde visie. Graag leg ik u deze plannen te zijner tijd voor ter validering.

Het is daarbij noodzakelijk om te beschikken over financieel inzicht in de kosten (investeringen en exploitatie) van de wapensystemen, waaronder die van de jachtvliegtuigen. Dat is een noodzakelijke voorwaarde om te komen tot keuzes die financieel zijn te vertalen. Die keuzes moeten leiden tot de gewenste krijgsmacht voor de toekomst die past binnen het nu beschikbare Defensiebudget.

De Algemene Rekenkamer heeft in het rapport 'Uitstapkosten Joint Strike Fighter' en ook eerder aangegeven dat het ministerie van Defensie niet beschikt over per wapenonderdeel gespecificeerde financiële exploitatiecijfers. Verbetering van het inzicht in de financiële informatievoorziening t.a.v. exploitatie- en investeringskosten op wapensysteemniveau is een noodzaak.

Het ministerie van Defensie zal in overeenstemming met het ministerie van Financiën op korte termijn een financieel sjabloon opstellen dat gehanteerd zal worden om het kosteninzicht per wapensysteem inzichtelijk te maken, en zal dat ter toetsing aan u voorleggen. Daarbij zal tevens een voorstel voor een nieuwe inrichting van het Defensie investeringsplan (DIP) en het Defensie exploitatieplan (DEP) worden gegeven, waarin de defensiebegroting (inclusief de recente wijzigingen naar aanleiding van het regeerakkoord) wordt verdeeld naar investerings- en exploitatieuitgaven. Defensie zal zich eerst richten op het inzichtelijk maken van de investerings- en exploitatieuitgaven van de ca. 30 grootste wapensystemen. Dit omvat ca. 80% van de uitgaven aan wapensystemen.

Het ministerie van Defensie en het ministerie van Financiën ontvangen graag uw reactie op dat sjabloon, het nieuwe DIP en nieuwe DEP alsmede eventuele voorstellen voor verbetering. Na uw beoordeling zal het sjabloon worden toegepast en zullen voor de genoemde subset aan wapensystemen de kosten per systeem inzichtelijk worden gemaakt om de keuzen die gemaakt worden ten behoeve van de Visie op Defensie financieel te vertalen.

**Directie Inspectie der
Rijksfinanciën**

Ons kenmerk
IRF/2012/0744M

Uw college informeert de Tweede Kamer periodiek over de stand van zaken rond het project Vervanging F-16 en heeft het voornemen om die informatie ook via een webdossier toegankelijk te maken. In het regeerakkoord wordt het belang van goede informatievoorziening onderkend. Ik stel het op prijs indien u de Tweede Kamer meer in den brede uw oordeel zou kunnen geven over de kwaliteit van de informatievoorziening tot op heden met betrekking tot de ontwikkeling van investeringskosten, exploitatiekosten en aantallen jachtvliegtuigen.

Hoogachtend,
de minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijssebloem